

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

Secunda est, habere intentionem conformem isti ideæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

excipiatis Dininum hunc rorem, istum sanguineum Christi imbrem, qui moraliter comitatur suum Verbum, emaculate illud per lavacrum præviæ contritionis à peccatis vestris: tandem locum in auditorio eligite cum serâ mentis recollectione & profunda animæ humiliatione. Imitamini Magdalenam ad pedes filii Dei confidentem, ejusdem verba veluti rorem cœlestem ex ore Divinæ sapientiæ profluam colligentem; *Maria sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius.* Luc. 10. 39. En primum meum punctum.

Formatâ sic prædicatoris ideâ, conformare oportet intentionem eidem, qualis hic est in mente Divina, & actioni, quæ exercetur ab ipso in prædicatione. Duo auditorum genera in hoc puncto delinquant; quidam enim ad concionem se conferunt sine ulla intentione, exinde profectum capiendi, alii verò habent positivè contrarias & oppositas illi, quam hic exprimimus ideam. Et hoc est, quod nobis in consequentibus duobus punctis est pertractandum. II. Punctum.

Primum genus Auditorum deficientium est eorum, qui intellectum quidem sed nullum cor secum deferunt ad concionem, hos Oseas perstringit: *Divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Osez 10. 2. Cordis nomine passim in Scriptura, juxta Doct. Angelici mentem, intelligitur pars animæ superior, consistens in intellectu & voluntate. Ad proficiendum ergo è veritatibus cognitis, necessarium est, ut binæ hæ potentie indiviso unionis vinculo arctè constringantur; ut intellectus in rationes suos defigat obtutus, earum momenta libret, uno verbo, is præcedat, ductum & lumen porrigendo voluntati, quem voluntas eodem mox tempore sequatur, ad hærendo per amoris affectus & desideria, bono sibi proposito & perspecto, per odium

odium fugiendo malum, ab intellectu sibi representatum.

Istæ duæ facultates sunt geminæ alæ, quarum ope anima in Deum sublevari debet, si ruinam effugere velit: *Ruit citius*, scribit S. Bernardus, *qui unâ tantùm alâ volare contendit: & quò magis extollitur, pejùs colliditur.* Hujus funesta specimina nobis exhibet S. Paulus in infaustis illis Philosophis, quos in Epistola ad Rom. condemnat; remigârunt illi quidem alarum suarum speculationibus ad fastigium usque Divinitatis, transgrediendo omnem naturæ ambitum, & perspicendo necessitatem indispensabilem alicujus primi principii, ac bonitatem Dei cujusdam. Sed quia ipsorum cognitio non erat sociata, neq; sustentata fulero affectionum voluntatis, in ordine ad Deum agnitum adorandum, & amandum, quem omni cultu, summo amore dignissimum sciebant, *evanuerunt*, testimonio ejusdem Apostoli, *in cogitationibus suis*, & in medio volatu infeliciter se præcipitarunt in abyssum omnium vitiorum.

Rom. I, 21.

Necessum proinde est, ad hoc ut feramur ad sequelam & praxim veritatum in concionibus propositarum, utrasq; potentias (intellectum sc. & voluntatem) esse unitas. *Unitum fac cor meum*, petit David. In hoc sapius Auditores nostri deficiunt; intellectum quidem, at nullam cordis voluntatem secum ad sermonem sacrum deferunt, hinc nullum pariter fructum exinde referunt. Idem etiam vos confirmabitis, quòd ii, qui non ex corde operantur, quantamcunque mentis applicationem adhibeant ad bene operandum, nihil unquam efficiant, præterquam modo imperfecto.

Spiri-

Spiritus Divinus id mirabili loquendi methodo nobis demonstrat verbis his ad Ezechielem Prophetam directis: *Fili hominis, filii populi tui, qui loquuntur de te juxta muros, & in ostiis domorum, omni tempore, & in omni loco varios inter se, & de te sermones spargunt, quænam autem illa, quæ ipsi secum & adinvicem conferunt? Venite, dicunt, & audiamus, quis sit sermo egrediens à Domino.* Subeunt valde numerosi templum, quasi eò intrarent, cum tamen ex toto eò non intrent, eligunt sibi quidem locum in tuo auditorio, sed eos in veritate adesse, minimè credas. Quòd si eos recreare cogites, attento se sistunt animo, at si illos convertere labores, excordes inibi deprehendes. *Veniunt ad te, quasi si ingrediatur populus, & sedent coram te.* Examine hæc verba: *quasi si ingrediatur.* Id est, verè Ecclesiam non ingrediuntur, intersunt sermoni apparenter duntaxat: corpore quidem, ad summum etiam intellectu præsentès, cor verò in perplexis causis intricatorum suorum negotiorum, in objectis suarum passionum defixum habent. Quapropter, prosequitur Deus Prophetam alloquens: *audiunt sermones tuos, & non faciunt eos, cujus rationem, simulque conclusionem subjungit Spiritus sanctus: quia in canticum oris sui vertunt illos, & avaritiam suam sequitur cor eorum.* Audiunt æternas veritates, Religionis mysteria spectant ad instar comœdiæ, aut declamationis profanæ; & quemadmodum visâ theatri exhibitione, eaque laudibus celebratâ, imò fortè profusus insuper lachrymis, quas malum herois, v. g. qui miserandis infortunii sui casibus scenam implevit, expresserat, spectatores recedunt, utpote rebus omnibus jam peractis, quod eò non venerint alio, nisi se divertendi animo. Pari modo audiunt illi sacrum sermonem,

nec sine admiratione & approbatione dictorum à Con-
cionatore, inde tamen abeunt citra ullam seriam cogita-
tionem conversionis propriæ: *Admirantur, sed non con-
vertuntur.* D. Augustini querela est. Nunquid etiam
Ecclesiasten adierunt, audierunt cum intentione se con-
vertendi? minimè, hoc nunquam cogitârunt; quia cor
illorum in tumulto inordinatorum affectuum latet sepul-
tum, idque secum ad concionem non deferunt: *Avari-
tiam suam sequitur cor eorum,* hoc ipsum est, de quo malos
illos Auditores arguit Deus per Prophetam Jeremiam:
Jerem. 5. 21. Audi popule stulte, qui non habes cor, me tamen vis sine
corde intelligere. Priusquàm me hîc conveniatis, cor
quærite amissum, è creaturarû manibus vindicate, à qui-
bus injustè possessum detinetur; nisi cor vestrum tenea-
mus, nihil fructificare hîc possumus; hoc est, cujus allo-
quium ambio, ipsum est, cui imprimere, cogito, sensus ti-
moris Dei. Ipsum est, quod transfigere intendo telis, cha-
lybe verbi Divini obarmatis, ipsum est, quod incendere
cupio beatâ superni amoris flammâ. Ipsissimum est, in
cujus fundum projicere volo fœcundum semen vitæ æter-
næ. Intellectus vester est terra quædam sterilis, quæ aliud
nil progignit, præter admirationum inutilium, & cogni-
tionum mox evanescentium infructuosa lolia: quantum-
cunque docti & eloquentes, quos elaborare possemus, ser-
mone tantum lucis mentibus vestris communicare ne-
queunt, quantum ipsi dæmones possident, qui etsi scientis-
simi, non desinunt manere pessimi In corde itaq; & non in
intellectu duntaxat vestro recondere petimus veritatum
Luc. 21. 14. æternarum semina: Ponite ergo in cordibus vestris, signan-
*Jerem. 31. 33. ter exprimit Christus. Dabo legem meam in visceribus eo-
rum,*

rum, & in corde eorum scribam eam. Promisit Divina Maestras suo populo per Jeremiam.

Verum concedamus vobis, vos æquè ac nos sapere, nescire nos quidquam novi vos docere: hoc ipsum tamen est, quod tam sensibilibus nos cruciat, in doctrina Christi nos consensuisse, inde multa didicisse, paucissima præstitisse, & post adeò prolixum elapsi temporis spatium non reddere justitiam veritati. Non ergo conciones institui-
mus ad tradendas veritates jam agnitas, sed ad corda vestra animanda, ut executioni mandentur bona cognita, voluntate proin vestrà indigemus, ad profectum capiendum.

Ut occurramus huic defectui, recordemur moniti à Christo nobis insinuati: *siquis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet, de doctrina ejus.* Siquis concionem frequentat, non ut discat velut in scholâ, sed ut practicè operetur. *siquis voluerit facere, experietur mirandos Verbi Divini effectus, sentiet velocissimum ipsius cursum velociter currit sermo ejus.* Saliens è corde meo supra meam linguam, è lingua mea ad aures vestras, de auribus in intellectum vestrum, ubi necdum cursum suum suspendet, sed plus ultra progredietur ab intellectu ad voluntatem vestram, ut producat inibi motus pœnitentiæ, odium peccati, amorem virtutis. De corde vestro profluet ad manus vestras, quas vario bonorum operum exercitio fecundabir; & per hoc medium justificabimini à S. Paulo, cujus judicio, *Non auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur.*

Sunt alii Auditores, his, de quibus hætenus sermo, longe deteriores, qui non solùm nullam, sed positivè ma-

lignam præferunt intentionem; in istos ultimam discursus mei partem detorqueo.

III.
Punctum.

Non loquor de iis, qui in sacris cætibus comparent ex mera consuetudine, ut politices externæ ritibus se accommodent; *Væ vobis hypocrite.* Nec de illis, qui ibi speciosam mundi vanitatem, non Christum inquirunt, qui cupiunt videre, aut videri.

Neque loquendi animus est de fœminis, sæculi pul- lastris, quæ ad sermonem se conferunt eo amictu & orna- tu, ac si ad choreas, ad lusum aut comœdiam properarent, quæ videntur sanctis conventibus nostris se intermiscere, ut prædicatori resistent, eodémq; tempore in diaboli causâ perorent, quo prædicationis officium impendi Christo oportet, quæ suggestum erigunt, seu cathedram pestilen- tiæ opponunt cathedræ veritatis; *Mulier quippe ornata,* elaboratæ libidinis suggestum compellatur à Tertulliano. Ecclesiastes annuntians Dei Evangelium, persuadere ni- titur humilitatem, modestiam, mundi contemptum, pœ- nitentiam, ejuscemodi e contra vanitatis mundanæ alum- na omnes se intuentes abstrahit ad superbiam, fastum, ve- stium luxum & amorem sæculi.

Solummodò loquor de iis Auditoribus, qui templum frequentant, curiositati suæ satisfacturi, non ut animabus suis præ famis necessitate languentibus, solidum nutri- mentum Christianorum dogmatum subministrant, qui aures pasci volunt, sed corda tangi nolunt, qui affectant, ut Sacer Orator exactè observet numerum, mensuram, cadentiam in suis periodis, non item, ut repræsentet vitæ deordinationes, quibus inestantur, passionum infami- am, quâ laborant, enormes flagitiorum excessus, quos in- currunt. Eos invektivâ meâ Peto, quos dudum atro no-
ravit